

C1 maila | Idazmen-proba

Ariketa	Puntuazioa, gutxienez	Puntuazioa, gehienez	Denbora
Idazlana	15	30	90 min

Egitekoa

Jarraian proposatzen zaizkizun bi gaietako **bat** aukeratu behar duzu, eta ondoren, eskatzen zaizuna kontuan hartuz, idazmen-proba egin.

Oharrak:

- Idazteko boligrafoa erabili.
- Garbi idatzi eta saiatu letra argia egiten.
- Gogoratu gutxieneko hitz kopurua bete behar duzula. **Gutxienez, 300 hitz idatzi behar dituzu.**
- Idazlana egiteko **90 minutu dituzu.**

Ebaluazio-irizpideak

CI mailarako helburuak kontuan hartuta, idazlana zuzentzeko irizpideak:

Egokitasuna

Eskatutako gai, solaskide eta xedearen araberrako lotura. Solaskideen harreman-motari eta xedeari dagokion tonua. Lexikoaren modalizazioa.

Koherentzia

Idea nagusien eta lagungarrien hari logikoa. Diskurtsoaren egitura, garapena eta hurrenkera logikoa. Ideien osotasuna.

Kohesioa

Esaldi, paragrafo eta testu osoa elkarlotzeko testu-antolatzaileen erabilera eraginkorra. Puntuazio-sistema. Kohesio-mekanismoen erabilera: anaforak, ordezkapenak, elipsiak.

Aberastasuna

Hizkuntz baliabideen ugaritasuna eta barietatea. Esaldi landuen eta horien baliokideen erabilera. Ordezkapen lexikalen erabilera.

Zuzentasuna

Gramatika-arauen erabilera zuzena: ortografia, deklinabidea, aditza, morfologia, sintaxia... Gaiari loturiko lexikoa.

Aukeratu proposatzen diren bi gai hauetatik **bat**:

1. gaia: Eraso sexistarik gabeko jaien alde

Egoera:

Herriko jaiak hastear dauden honetan, jaiak berdintasunez elkarteko kideok emakumeen aurkako sexu-erasoak saihesteko kanpaina abiaraztea erabaki duzue, “Ez, ezetz da!” lelopean. Kontzientzia pizte aldera, herritarrei gutuna idaztea erabaki duzue, etxez etxe banatzeko.

Eginkizuna:

Elkartearen izenean, idatzi **gutuna** martxan jarriko duzuen **kanpaina aurkezteko**, eta zuen **helburuen eta ekimenen berri emateko**; besteak beste: gaiarekiko **sentsibilitatea areagotzea**, jokabide matxistak **salatzea**, eta emakumeek jaietz beldurrik gabe gozatzeko duten eskubidea **aldarrikatzea**.

Lagungarriak:

- Jaietako zapietan leloa idatzi, txosnetan tarteka musika eten eta erasoez ohartarazi...
- Elkarretaratzeak, pankartak, pegatinak...
- Begirune falta, irainak, ukituak, indarkeria...
- Euskal Herrian 15-29 urte bitarteko emakumeen % 32 kalean bakarrik ibiltzearen beldur.
- Nola jokatu erasorik gertatuz gero?

2. gaia: Maskotak ez daude oporretan

Egoera:

Espainiako Estatuan 110.000 txakur eta 40.000 katu abandonatzen dituzte urtero euren jabeek, gehienak uda partean. Areago, zenbaitek tratatu txarrak eman edota hil ere egiten dituzte. Zigor Kodean delitu gisa jaso da dago jokabide hori.

Eginkizuna:

Oporrak iristear daudela aprobetxatuz, idatzi **artikulua** herriko aldizkarirako. **Eman zure iritzia** egoerari buruz, **adierazi** zer sentiarazten dizun eta **proposatu irtenbideak** horrelakorik ez gertatzeko.

Lagungarriak:

- Hotel, landa-etxe eta kanpin batzuetan maskotentzat ateak zabalik.
- Animaliak egoitzetan utzi, norbaiten ardurapean...
- Mikrotxipa, osasun-azterketak, txertaketa-liburuxka...
- Zer egin abandonaturiko animaliarik ikusiz gero?
- Animaliak babesteko elkarreak, a holkularitza-zerbitzuak...

**Zirriborroetarako orria
(orri hau ez da zuzenduko)**

C1 MAILA

Mintzamen-proba

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. **Gaia** garatu
- 2. ZATIA. Bat-bateko **elkarriketa**

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzaileek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

A

Zahartzaroa onartzen ikasi

Onintza Enbeita (Bira)

Lehen, *zaharra* hitzak ez zeukan euskaraz konnotazio txarrik; azken batean, saihestezina da denbora pasatzea. Gure amama Benitak goizero eskatzen zuen orrazteko, eta kolonia franko bota ondoren, etxeko atarian esertzen zen lasai. Amama Ramonak iloben ilobak ikusi zituen jaiotzen, eta presa handirik gabe zegoen heriotzaren zain. Armairuan gordeta zeukan hilkutxan jantzi ziezaioten nahi zuen arropa, eta etxeko iloba zaharrenari gogorarazten zion tarteka. Aitita Patxik lasai eman zituen azken urteak, bere gaixotasunaren jakitun: etxe bueltan ibiltzen zen pauso laburrean hara eta hona, urrutirako ametsik gabe. Zaharrak ziren, eta bizitza honetako egunak amaitzen ari zitzaizkiela esaten ziguten inolako larritasunik eta enbarazurik gabe. Orain zaharrak trupuak bakarrik direla esaten dugu, gaztelaniaz esaten duten lez; liftingak egiten ditugu inork ez igartzeko zenbat urte ditugun; arineketan gabiltza heriotzak harrapa ez gaitzan; ez dugu pentsatu ere egin nahi mundu honetako egunak amaituko zaizkigunik; egun bat osorik edo ia osorik etxean pasatzen badugu, antsietateak jotzen gaitu; laurogei urterekin hiltzen direnak gazte hiltzen direla esaten dugu, zahartu direla ez onartzearren. Pena ematen dugu!

Berria, 2011/10/16 (moldatua)

85A

Gaia prestatzeko:

Zer dio Onintza Enbeitak?

Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

Zer deritzozu gai honi? Badakigu zahartzea zer den? Jakingo dugu aurre egiten? Nolako zahartzaroa izango dugu? Zergatik? Nolakoa beharko genuke? Zergatik?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

EZ IDATZI EZER ORRI HONETAN

C1 MAILA

Mintzamen-proba

Epaimahaikoen aurrean egin beharreko ariketa

- 1. ZATIA. **Gaia** garatu
- 2. ZATIA. Bat-bateko **elkarrizketa**

(5 minutu)

(5 minutu
azterketari
bakoitzak)

**Guztira 10 bat
minutu**

Prestatzeko denbora:

20 minutu inguru dituzu gaiaren garapena (egiteko hau) prestatzeko.

Gaia prestatua duzunean, itxaron aztertzaileek deitu arte.

Prestatu behar duzun gaia:

B

Gerra eta gerraren indarkeria

Karmele Jaio (Hitz beste)

Oporretako argazkiekin ere gertatzen da maiz. Argazkian agertzen den egunsentia ez da bertan bizi zenuena bezain ederra. Eta lagunari erakusten diozunean errealitatean askoz ikusgarriagoa zela esaten diozu, baina jakin badakizu zuk sentitu zenuen lilura hura ez duela sentituko sekula ere lagunak, ez duela usainduko hango edertasuna. Minarekin, indarkeriarekin, pertsona batek sufritu dezakeen egoera latzenekin ere, antzekoa gertatzen da.

Egunotan jakin dugu Nigerian askatu dituzten emakume eta neskatiletako berrehun inguru haurdun daudela. Ikusi ditugu haien irudiak, entzun ditugu haien testigantza latzak. Heriotza ikusi dute begien aurrean, sistematikoki izan dira bortxatuak, hainbat hilabetetan zehar. Beste behin, emakumeen gorputzak guda-zelai bihurtuta.

Eta guk minaren emaitza ikusi dugu: lur jota dauden emakumeak, laguntza psikologikoa behar dutenak, betiko markatuak geratu direnak... Baina ez dugu inoiz jakingo zelakoa den haien mina, zelakoa izan den bizi izan duten infernua. Ez gara bertan izan. Ez dugu izua usaindu.

Deia, 2015/05/08
(moldatua)

85B

Gaia prestatzeko:

-Zer dio Karmele Jaio?

-Zein ideia azpimarratuko zenuke? Zergatik?

Eman zure iritzia:

-Zer deritzozu gai honi? Gerrak sufrimendua baino ez dakar; hala ere, munduan gerra asko dago. Zeitzuk dira arrazoiak? Berdin sentitzen ditugu denak? Zein da irtenbidea?

(beste azterketariak esan duenaz ere iritzi laburra eskatuko zaizu)

EZ IDATZI EZER ORRI HONETAN

Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea

2. ZATIA

BAT-BATEKO ELKARRIZKETA

C1 MAILA

A	B
<p data-bbox="240 443 730 472">BIZILAGUN EREDUGARRIAK GARA? BAI!</p> <p data-bbox="188 1467 496 1496">Elkarrizketa bideratzeko:</p> <ul data-bbox="236 1496 770 1854" style="list-style-type: none">• Gune publikoetan arduratsu jokatzten dugu: zarama zakarrontzira, txakurrak lotuta...• Auzolanetan parte hartzen dugu, ondare publikoa babesten laguntzen dugu...• Bizikidetzarako ekimen politiko zein sozialetan parte hartzen dugu.• Egoera zailean bizi direnei laguntzeko ekimenetan parte hartzen dugu.• Zerbitzu publikoen erabilera arduratsua egiten dugu.	<p data-bbox="869 443 1343 472">BIZILAGUN EREDUGARRIAK GARA? EZ!</p> <p data-bbox="810 1442 1115 1471">Elkarrizketa bideratzeko:</p> <ul data-bbox="858 1471 1393 1830" style="list-style-type: none">• Kaleko altzariak ez ditugu errespetatzen: bankuak, iturriak, zakarrontziak, hormak...• Paperak, edalontziak, latak edonora botatzen ditugu, batez ere, jaietan.• Denona dena ez da inorena, inori ez dio axola guztiona denak.• Parkeetan-eta, bidetik joan baino nahiago belarra zapaldu, inor begira egon ezean loreak lapurtu...• Kalea ez dugu gure etxea beste zaintzen, ez dagokigu guri, nonbait.

B.S. 2016_2

Laguntzeko beste zenbait galdera:

- Eguneroko bizitzan **ohartzten gara kaleak, parkeak... zaindu behar digula?**
- **Hondartzak eta mendiak** behar bezala zaintzen ditugu?
- **Zertan** esango zenukete **arduratsuak garela?** Zertan **ez?**
- **Autoak** edonon, **bigarren, hirugarren ilaran, autoak aseguru barik**, zergatik?
- Autobusetan **adinekoei lekua uztea**, adibidez, begirunea izatea ala lelokeria iruditzen zaizu?
- Bisitatu dituzun **beste herrialde batzuekin alderatuta**, nolakoa da gure portaera?